

FÖLDIEPER

A talaj közelében növő eper termesztése során a nedves környezetet kedvelő kórokozó gombák, penészgombák ellen gyakran alkalmaznak különféle gombaölő szereket.

A hazai felelős hatóság által évente elvégzett növényvédőszer-maradék vizsgálati eredmények alapján az eper gyakran egészségre ártalmas vegyszerekkel szennyezett. A hatóságok által 2005-ben végzett vizsgálatok a mintegy 51 eperminta (ebből 26 külföldi eredetű volt) több mint felében találtak növényvédő szert.

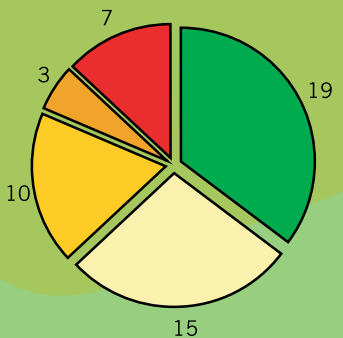
A 2007. évi húsvéti növényvédőszer ellenőrzések során a 7 mintából egy esetben a Marokkóból importált termék a megengedett határérték 37-szeresében tartalmazott szermaradékokat.

A 2006. évi vizsgálatok során összesen 54 számocamintát vizsgáltak meg (melyből 28 külföldi eredetű volt). A minták közel kétharmadában kimutatható mennyiségű növényvédő szert találtak. A salátához hasonlóan igen gyakori a nem engedélyezett permetszerek használata.

2005-ös hazai adatok szerint a termőterület több mint harmadát kezelték vinklozolinnal, illetve egy az endoszulfán hatóanyagot tartalmazó növényvédő szer felhasználási aránya 21 százalék.

2004-ben az összes uniós tagállamban egységesen bevizsgáltak néhány epermintát, a részletes vizsgálati eredmények szerint átlagosan minden minta tartalmazza egy növényvédő szer hatóanyag maradékát. Az eredmények értékelése során azonban jelentős eltérések vannak az egyes minták szennyezettsége között. Volt olyan minta, melyben öt különféle növényvédő szer is fellelhető volt (és természetesen olyan is, melyből nem lehetett kimutatni növényvédő szereket).

2006-OS MÉRÉSI ADATOK
(54 MINTA)

- nincs kimutatható szennyezés
- 1-féle szermaradék
- 2-féle szermaradék
- 3-5-féle szermaradék
- határérték felett szennyezett

A megtalált hatóanyagok közül több súlyos, hosszú távú, nehezen visszafordítható egészségkárosodást okozhat, például a gombaölő hatású vinklozolin, mely feltételezhetően mutagén és megzavarja a melegvérű állatok hormonális rendszerét. Állatkísérletekben a vinklozolin hatására négy generáción keresztül kimutatható termékenység csökkenés jelentkezett a hímeknél.

A szintén gombaölőként használt procimodon az USA Környezetvédelmi Hivatala szerint emberen valószínűleg rákkeltő és mutagén.

Az eper rovarkártevői ellen legtöbbször alkalmazott endoszulfán a halakra és a méhekre is mérgező hatású, így az emberre feltehetően mutagén és hormonális hatással bír, ráadásul az

immunrendszert is károsítja. A világ számos részén már betiltották az endoszulfánt, és várhatóan Európában is hamarosan korlátozásra kerül. A nemzetközi Növényvédő szer Akcióhálózat (PAN) világszerte küzd e szer betiltásáért, így előfordulhat, hogy a várható hazai betiltás után import növényi termékekkel se jut vissza, és így teljesen eltűnik mindennapjainkból ez a veszélyes szer. Ennek az anyagnak a nemzetközi kereskedelmét jelentős környezeti és egészségügyi kockázata miatt az ENSZ 2007-ben korlátozásra javasolta.

A benomiltartalmú szereket hazánkban az általános 2005-ös uniós betiltásnál tovább, 2006 decemberéig lehetett használni. Szerencsére már nem alkalmazható ez a viszonylag sok epermintából kimutatott gombaölő. A hatóanyag mellett, hogy nehezen bomlik le (hosszabb ideig a környezetben marad), magzatkárosító és hormonális hatásokkal is rendelkezik, sőt rákkeltő hatása sem kizárt.

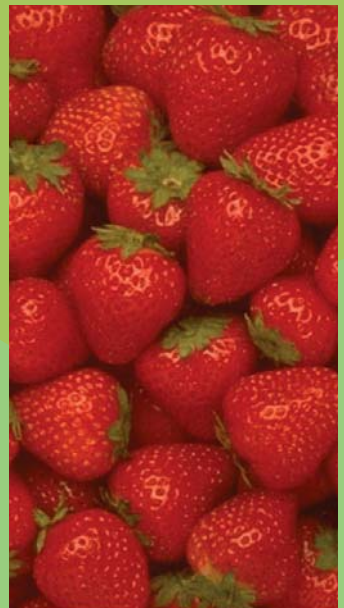
A legtöbb esetben még nem ismert, hogy a szervezetbe kerülő többféle növényvédő szer (és más a háztartásokban fellelhető vegyi anyagok) együttesen milyen hatással vannak az emberi szervezetre. Egyes konkrét kutatási eredmények szerint gyakran a különféle szennyeződések együttesen többszörösére növelik az egészségkárosodás valószínűségét, mint külön-külön, így az egészségügyi határérték alatt jelenlévő szermaradékok is kockázatot jelentenek.

Az ökológiai gazdálkodás során nem alkalmaznak szintetikus a növények szöveteibe felszívódó permetszereket. A növényvédelem szinte teljes egészében a károsítók elterjedésének megelőzésén, illetve a gyomok mechanikai irtásán alapul.

Az integrált növényvédelem nagyobb hangsúlyt fektet a kártevők megjelenésének megelőzésére és a megjelenésükre alapozott permetezésre.

Ennél a termesztésmódnál kerülni kell a környezeti szempontból legnagyobb kockázattal bíró növényvédő szereket is.

A kockázatok csökkentése érdekében javasoljuk az ökológiai, esetleg integrált növényvédelmi módszerekkel termesztett zöldségek és gyümölcsök fogyasztását.

Levegő Munkacsoport

Készült a SIGRID RAUSING TRUST
támogatásával

VIGYÁZAT!
MÉRGET TARTALMAZHAT!